

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

Navn, der stod øverst paa „Sogneraadstidende“, der stod som Forfatter af „Haandbog i Forsørgelsesvæsen“, som byggede Fremtidens Forsørgelsesvæsen op, ogsaa kommer til at staa under den sociale Reform, som, hvis den gennemføres, vil betyde et mægtigt Fremskridt i vort Land paa dette Omraade.

I Diskussionen om de foreliggende Lovforslag samler Opmærksomheden sig stærkere og stærkere om dette: Har vi Raad til at gennemføre denne Reform nu? De principielle Indvendinger, der rejses fra Oppositionens Side, er ikke stærke, men man konkluderer efterhaanden hele sin Kritik i dette: Vi har i Øjeblikket ikke Raad til at gaa til Udgiftsforøgelser paa dette Omraade.

Jeg er ikke uenig i, hvad det ærede Medlem Hr. Krag i Gaar og det ærede Medlem Hr. C. J. F. Sven i Dag har fremført, at vi staa i en økonomisk vanskelig Tid, og at vi bør have vor Opmærksomhed henvendt paa dette, naar Forhold af denne Art drøftes; men vi maa imidlertid ikke glemme, at de Vanskeligheder, som vi alle sammen ser, ogsaa findes for de Mennesker, for hvem den sociale Lovgivning gælder. Det er jo ikke saadan, at de Vanskeligheder, der tegner sig for Erhvervene, ikke føles ogsaa i høj Grad af de Folk, der er henvist til social Forsorg.

Det ærede Medlem Hr. Krag sagde ganske rigtigt, at naar vi har en social Udgift paa 226 Mill. Kr., og de foreliggende Lovforslags Gennemførelse vil betyde en Forøgelse med ca. 6 pCt., kan man egentlig ikke sige, at det er afskrækkende. Jeg forstod det saaledes, at hvis man blot mente, at disse Beregninger kunde holde, afskrækkede selve Udgiftsforøgelsen, som Lovene vilde medføre, ham ikke.

Man kan saa stille det Spørgsmaal op, om vor sociale Lovgivning ikke er af en saadan Art, at det ikke er paakrævet, at den forbedres. Her maa man huske paa, at det er slet ikke givet, at en Udgift i Penge paa 13,2 Mill. Kr. betyder — i det lange Løb i hvert Fald, det er ikke en Gang sikkert, den gør det i Øjeblikket — en direkte Udgift for det offentlige, for det første fordi der her i højere Grad end tidligere er taget Sigte paa forebyggende Forsorg, som dog i sine Virkninger skulde medføre mindre Udgifter til det offentlige i den Tid, der kommer, og dernæst, fordi det er en kendt Ting, at jo mere der gives i Hjælp som Fattighjælp, jo dyrere er det.

Det kan ikke benægtes, og det bliver og-

saa erkendt af alle praktiske Kommunalfolk, at en Mand under Fattigforsorg ikke nøjes med den Hjælp, som Folk faar i Aldersrente under tilsvarende Levevilkaar. Det er notorisk, at jo flere der kommer under Fattigvæsenets Forsorg, des dyrere bliver Forsorgen. Derfor vil jeg tro, ogsaa set ud fra dette Synspunkt, at i jo højere Grad man appellerer til, at Hjælpen kan ydes uden Fattighjælps Virkninger, jo flere Mennesker, der vil have Mulighed for at kunne hjælpes uden at faa Fattighjælp med Fattighjælps Virkninger, i jo højere Grad vil ogsaa det offentliges Udgifter aflastes.

Man kan naturligvis sige, at den Støtte, der ydes de paagældende, er tilstrækkelig til Livets Ophold. Men det har vist sig Gang paa Gang, at naar Folk staa ude i det praktiske Arbejde, Ansigt til Ansigt med de Mennesker, det drejer sig om, og efter frit Skøn kan uddele den Hjælp, som der er Brug for, nøjes de saa godt som aldrig med de Takster, der er foreskrevet. Det viser sig altid, naar man staa overfor den enkelte, at man erkender, at der skal noget mere til at leve for, end vi i Almindelighed har fastsat i Lovene her i Landet.

Tag det specielle Tilfælde, hvor der i Øjeblikket ydes en Aldersrente til en Enke paa Landet af 31 Kr. 50 Ø. pr. Maaned. Hvis den paagældende, hvad Tilfældet er mange Steder, betaler 15—16 Kr. i Husleje, kan der rejses Tvivl om, hvorvidt Resten er tilstrækkelig selv til et meget nøjsomt Ud-komme.

Jeg tror, at hvis vi vil gaa Forholdene igennem, vil man Gang paa Gang sige: Nej, den Hjælp, der her foreslaas, kan ingenlunde siges at ligge over den Hjælp, vi maa mene, det er forsvarligt at yde, for at de skal kunne eksistere.

Vi maa ogsaa huske paa, at efter at alle Samfundsklasser har sat deres Lefevod op i den sidste Menneskealder, maa en Social-lovgivning i nogen Grad følge Trit. Og er da Vilkaarene saadan her i Danmark, at vi ikke har Raad til det? Heroverfor siger jeg bestemt nej. De økonomiske Forhold i Danmark er i Øjeblikket saadan, at vor nationale Gæld er ikke væsentlig højere i Dag, end den var i 1912, og det er saadan, at den samlede skattepligtige Formue i Dag er nær ved det dobbelte af det, den var i 1912; fra at være godt 5 Milliarder Kr. i 1912 er den oppe paa over 9 Milliarder Kr. i 1929. Nu ved jeg meget vel, at Formueansættelsen var mindre sikker i 1912, men selv om dette tages i Betragtning, betyder dette, at den